

PRZEDSIĘBIORSTWA W OBLICZU KRYZYSU COVID-19

Specjalny biuletyn

COVID-19: Zmiany w przepisach o zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19

31 marca 2020 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw („Ustawa”). Ustawa jest częścią tzw. „tarczy antykryzysowej” i poważnie rozszerza zakres obowiązujących rozwiązań, mających w zamyśle mieć zastosowanie do problemów związanych z panującą pandemią

Prawo pracy

Przestój ekonomiczny i obniżenie wymiaru czasu pracy

Jednym z rozwiązań zaproponowanych przez Ustawę jest wprowadzenie możliwości zawarcia z pracownikami porozumienia w sprawie ogłoszenia przestoju ekonomicznego lub obniżenia wymiaru czasu pracy o 20%, nie więcej jednak niż do 0,5 etatu.

Porozumienie zawiera pracodawca z przedstawicielami pracowników, tj. związkami zawodowymi a w ich braku z przedstawicielem wybranym przez pracowników.

Choć Ustawa nie przewiduje możliwości jednostronnego wprowadzenia przez pracodawcę nowych warunków umowy o pracę, to jednak wprowadza ona w pewnym zakresie nowe możliwości dla pracodawcy. Na podstawie dotychczasowych przepisów kodeksu pracy istniała (i nadal istnieje) po spełnieniu pewnych warunków możliwość:

- dla pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników - zawieszenia w całości lub w części przepisów zakładowego prawa pracy, a więc np. regulaminu wynagradzania, premiovania czy porozumienia zbiorowego, gdzie znajdują się regulacje przewidujące dodatkowe świadczenia dla pracowników, których realizacja obciążała budżet pracodawcy (dodatki, premie, nagrody).
- dla pracodawców zatrudniających mniej niż 20 pracowników - zawieszenia warunków pracy i płacy wynikających w umów o pracę. W drodze tego porozumienia dopuszczalne jest zatem zmniejszenie wymiaru czasu pracy i odpowiednie obniżenie wynagrodzenia pracownika.

Dofinansowanie dla pracodawcy z FGŚP

Ustawa przewiduje również możliwość otrzymania przez pracodawcę dofinansowania ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych („FGŚP”) do wynagrodzeń pracownika:

- w przypadku wprowadzenia przestoju ekonomicznego w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia (aktualnie 1.300 PLN brutto);
- w przypadku zastosowania obniżonego wymiaru czasu pracy (o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu) – do wysokości połowy wynagrodzenia, ale nie więcej niż 40% przeciętnego wynagrodzenia za pracę (aktualnie 2.079,4 PLN brutto).

Dofinansowanie nie będzie jednak przysługiwać do wynagrodzenia pracownika, który zarabiał w poprzednim miesiącu więcej niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r. (aktualnie 15.681 PLN);

Finansowanie będzie przysługiwać każdemu przedsiębiorcy (mikro, małemu, średniemu, dużemu), który:

- nie zalegał ze składkami ZUS, zobowiązaniami podatkowymi do końca trzeciego kwartału 2019;

- zanotował spadek obrotów gospodarczych:
  - i. nie mniej niż o 15% obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku do FGŚP w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego, lub
  - ii. nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku do FGŚP w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego

Świadczenia przysługiwać będą przez okres 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku do ZUS FGŚP.

Dofinansowanie z urzędu pracy

Niezależnie od uzyskania dofinansowania z FGŚP pracodawca może również starać się o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenie społeczne przez Powiatowe Urzędy Pracy (starostwa).

Ta forma dofinansowania nie przysługuje dużemu przedsiębiorcy. Uprawnieni są tylko mikro, mały i średni przedsiębiorca.

Dodatkowo do uzyskania dofinansowania uprawnieni będą tylko ci przedsiębiorcy, którzy odnotowali spadek obrotu w ujęciu ilościowym lub wartościowym, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; – nie ma warunku wielkości tego spadku, ale od wielkości spadku zależy wielkość dofinansowania:

- Przy co najmniej 30% spadku dofinansowanie wynosić może 50% wynagrodzenia nie więcej jednak niż 50% wynagrodzenia minimalnego
- Przy co najmniej 50% spadku dofinansowanie wynosić może 70% wynagrodzenia nie więcej jednak niż 70% wynagrodzenia minimalnego
- Przy co najmniej 80% spadku dofinansowanie wynosić może 70% wynagrodzenia nie więcej jednak niż 90% wynagrodzenia minimalnego

Dofinansowanie przyznawane jest na podstawie zwartej z Powiatowym Urzędem Pracy umowy na okres nie dłuższy niż 3 miesiące i jest wypłacane co miesiąc.

Pracodawca musi również utrzymać zatrudnienie przez czas dofinansowywania oraz po jego zakończeniu przez analogiczny czas pod rygorem zwrotu dofinansowania, ale bez odsetek.

Wniosek o dofinansowanie pracodawcy powinni złożyć w Powiatowych Urzędach Pracy, ale dopiero po ogłoszeniu przez nie naboru wniosków.

Zwolnienie ze składek ZUS

Dodatkowo, Ustawa przewiduje możliwość uzyskania zwolnienia z obowiązku opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

Uprawnienie takie przysługiwać będzie jednak tylko mikroprzedsiębiorcom, którzy mieli zarejestrowaną działalność gospodarczą przed 1 lutego 2020 r.

Wniosek składa się do ZUS do dnia 30 czerwca 2020 r., a więc wówczas, gdy wiadomym już jest, że uwagi na trudności składki nie zostały opłacone.

Kwestie procesowe

Zawieszenie biegu terminów

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu Covid-19 co do zasady wstrzymano rozpoczęcie i zawieszono bieg terminów procesowych i sądowych. Jednocześnie ustawa zapewnia, że czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu terminów są skuteczne. W pierwotnej wersji Ustawa przewidywała również zawieszenie terminów cywilnych (np. bieg przedawnienia), ostatecznie ustawodawca zdecydował się wyłączyć na zawieszenie terminów administracyjnych.

Kwestie korporacyjne

Odpowiedzialność organów za niedochodzenie roszczeń od dłużników

Jeżeli jedna ze stron umowy w sprawie zamówienia publicznego (dłużnik) nie wykonuje lub nienależyte wykonuje swoje zobowiązania z tej umowy na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19, wierzyciel może postanowić nie dochodzić roszczeń lub w porozumieniu z dłużnikiem zmienić umowę. W takiej sytuacji osoby, którym powierzono zajmowanie się sprawami wierzyciela, jak np. zarząd, nie ponoszą odpowiedzialności karnej, jak również zarząd, rada nadzorcza, komisja rewizyjna ani likwidator wierzyciela nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę powstałą w wyniku takiego braku działania.

Zgromadzenie wspólników i walne zgromadzenie akcjonariuszy

Wspólnicy mogą uczestniczyć w zgromadzeniach wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a akcjonariusze w walnych zgromadzeniach spółki akcyjnej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej. O udziale w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, postanawia zwołujący to zgromadzenie, a w przypadku spółki z o.o. w zawiadomieniu o zwołaniu zgromadzenia należy zamieścić informacje o sposobie uczestniczenia w tym zgromadzeniu, wypowiedzania się w jego trakcie, wykonywania na nim prawa głosu oraz wniesienia sprzeciwu.

Rada nadzorcza określa w formie regulaminu szczegółowe zasady udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej, a jeżeli w spółce z o.o. nie funkcjonuje rada nadzorcza, regulamin uchwalają wspólnicy.

Posiedzenia i uchwały zarządu

Członkowie zarządu spółki z o.o. i spółki akcyjnej mogą uczestniczyć w posiedzeniach przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej. Zarząd może też podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej.

Członek zarządu może brać udział w podejmowaniu uchwał zarządu, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej.

Posiedzenia i uchwały rady nadzorczej

Członkowie rady nadzorczej spółki z o.o. i spółki akcyjnej mogą uczestniczyć w posiedzeniach przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej. Członek rady nadzorczej może brać udział w podejmowaniu uchwał, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej. Ta procedura nie dotyczy spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu.

Rada nadzorcza może też podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki albo statut stanowi inaczej. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa członków rady wzięła udział w jej podejmowaniu.

Sprawozdania finansowe

W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, może określić inne terminy wypełnienia obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności i innych, o których mowa m.in. w ustawie o rachunkowości. Jeżeli minister wskaże nowe terminy, a ustawa przewiduje, że posiedzenia organów zatwierdzające te sprawozdania (np. zwyczajne zgromadzenie wspólników) powinno się odbyć wcześniej niż termin wskazany przez ministra, posiedzenia organów odbywają się w terminie wskazanym przez ministra. Oznacza to że jeżeli minister przedłużyłby termin na sporządzenie sprawozdań finansowych np. do września 2020, to zwyczajne zgromadzenie wspólników zatwierdzające to sprawozdanie również może odbyć się do września 2020.

Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych

Termin na zgłoszenie beneficjentów rzeczywistych spółki do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych zostaje przedłużony o kolejne 3 miesiące, tj. do 12 lipca 2020 r.

Umowy handlowe

Najmy powierzchni w centrach handlowych

W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy na używanie powierzchni handlowej. Innymi słowy w przypadku umowy najmu powierzchni handlowej w obiekcie o powierzchni ponad 2000 m² od daty wejścia w życie Nowelizacji wygasa na przykład zobowiązanie najemcy do zapłaty czynszu lub opłat, a także zobowiązanie wynajmującego do udostępniania powierzchni.

Kiedy zakaz prowadzenia działalności zostanie zniesiony, uprawniony do używania powierzchni handlowej (na przykład najemca) powinien złożyć udostępniającemu (na przykład wynajmującemu) bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres w którym zakaz obowiązywał, przedłużony o sześć miesięcy; oferta powinna być złożona w okresie trzech miesięcy od dnia zniesienia zakazu. Postanowienia dotyczące zniesienia wzajemnych zobowiązań przestają wiązać oddającego (na przykład wynajmującego) z chwilą bezskutecznego upływu terminu na złożenie oferty.

Ograniczenia w rozwiązywaniu umów najmu lokali

W przypadku gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie Nowelizacji upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., umowa ta ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych. Przedłużenie umowy następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy. To rozwiązanie nie ma zastosowania w poszczególnych przypadkach, w tym przy zaleganiu z zapłatą czynszu lub niewłaściwym korzystaniu z lokalu.

Do dnia 30 czerwca 2020 wynajmujący nie może wypowiedzieć najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu. W przypadku, gdy wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego przez wynajmującego lub wypowiedzenie przez niego wysokości czynszu nastąpiło przed dniem wejścia w życie Nowelizacji a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., termin wypowiedzenia ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r. Przedłużenie terminu wypowiedzenia następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy.

Powyższe ograniczenia nie obowiązują między innymi jeżeli wypowiedzenie odbywa się zgodnie z poszczególnymi postanowieniami ustawy o ochronie lokatorów lub też najemcy przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego, który spełnia określone kryteria.

Prawo bankowe i finansowe

Zmiana definicja pojęcia „przeciwdziałania COVID-19”

Dla dokonania oceny zakresu stosowania Ustawy niezbędne jest precyzyjne odniesienie przewidzianych w niej rozwiązań do kwestii związanych z „Przeciwdziałaniem COVID-19”, które to pojęcie przed wejściem w życie Ustawy nie obejmowało zwalczania skutków społeczno-gospodarczych epidemii. Dlatego warto zwrócić uwagę na zmianę zawartą w art. 1 pkt. 1) Ustawy ponieważ od dnia wejścia w życie Ustawy, także **wszelkie czynności związane ze zwalczaniem skutków społeczno-gospodarczych choroby wywołanej wirusem SARS-CoV-2** wejdą w zakres tego pojęcia i będą, na warunkach określonych w regulacji, dopuszczalne, lub w inny sposób oddziaływać na sferę uprawnień podmiotów (np. dawać prawo do ubiegania się o określone w Ustawie ulgi oraz zwolnienia).

Pozaadsetkowe koszty kredytu konsumenckiego

Ustawa wprowadza znaczące ograniczenie w zakresie możliwości pobierania od konsumentów wysokich pozaadsetkowych kosztów kredytu, ograniczając je odpowiednio:

- a) dla kredytów konsumenckich o okresie spłaty nie krótszym niż 30 dni do wysokości obliczanej według wzoru:

$$MPKK \leq (K \times 15\%) + (K \times n/R \times 6\%)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK – maksymalną wysokość pozaadsetkowych kosztów kredytu,

K – całkowitą kwotę kredytu,

n – okres spłaty wyrażony w dniach,

R – liczbę dni w roku.

- b) dla kredytów konsumenckich o okresie spłaty krótszym niż 30 dni obliczanej według wzoru:

$$MPKK \leq K \times 5\%$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK – maksymalną wysokość pozaadsetkowych kosztów kredytu,

K – całkowitą kwotę kredytu

Jednocześnie łączna kwota tych kosztów nie może przekroczyć, niezależnie od czasu trwania finansowania 45% kwoty kredytu. Oznacza to, że ustawodawca postanowił **w sposób drastyczny** ograniczyć te koszty w porównaniu z rozwiązaniami przewidzianymi w art. 36 a Ustawy o kredycie konsumenckim, gdzie wysokość kosztów zależna wyłącznie od kwoty kredytu została określona na 25%, a zależna od czasu trwania finansowania na 30% tej kwoty w skali roku, przy limicie 100% kwoty kredytu. Stanowi to niewątpliwie pomoc dla osób, które w związku z COVID-19 będą zmuszone szukać finansowania w instytucjach pożyczkowych, jednak spowoduje także spadek opłacalności tego rodzaju działalności, a w niektórych sytuacjach może doprowadzić do konieczności zaprzestania działalności przez niektóre firmy pożyczkowe, które dotychczas gwałtownie sprzeciwiały się dalszym propozycjom ograniczania wysokości tych kosztów i wskazywały na ryzyko powiększenia się szarej strefy na rynku tego typu usług. Zgodnie z art. 1 pkt. 19 Ustawy, rozwiązanie będzie obowiązywać przez 365 dni od dnia jej wejście w życie, przy czym koszty określone zgodnie z obowiązującą aktualnie ustawą o kredycie konsumenckim będą mogły być pobierane wyłącznie za pozostały okres pozostający do spłaty kredytu.

Poręczenia i gwarancje BGK

Ustawa przewiduje, że w związku ze skutkami COVID-19 oraz z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom innym niż mali oraz mikroprzedsiębiorcy, BGK może na wniosek we własnym imieniu i na własny rachunek udzielać poręczeń oraz gwarancji spłaty kredytów do 80% pozostającej do spłaty kwoty kredytu, na określony termin oraz do kwoty z góry oznaczonej. Działalność ta może stanowić pomoc publiczną w rozumieniu odpowiednich przepisów ponieważ stanowi pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1) i może być łączona z pomocą de *minimis*, udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1).

Zmiany warunków lub terminów spłaty kredytów oraz ubezpieczenia eksportowe

Zgodnie z Ustawą bank będzie mógł dokonać zmiany warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego na podstawie ustawy – Prawo bankowe lub pożyczki pieniężnej mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy jeżeli kredyt lub pożyczka zostały udzielone przed dniem 8 marca 2020, oraz zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r. Strony muszą uzgodnić warunki takiej zmiany, przy czym nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.

Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. otrzyma instrumenty umożliwiające m.in. objęcie ubezpieczeniem eksportowym także kredytów bankowych, pożyczek czy limitów kredytowych na wystawianie gwarancji lub akredytyw, co ma pomóc w powrocie polskich przedsiębiorców na rynki zagraniczne.

Prawo podatkowe

Poprawa płynności finansowej przedsiębiorstw

Zaliczki na podatek / płatności odsunięte w czasie

- Przesunięcie terminów składania rocznych zeznań podatkowych CIT za rok 2019 oraz dokonywania związanych z tym płatności do 31 maja 2020 r.
- Przesunięcie terminu płatności zaliczek na podatek dochodowy od wypłacanych wynagrodzeń w marcu i kwietniu 2020 r. (do 1 czerwca 2020 r.).
- Przesunięcie (fakultatywne) terminu zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące od marca do maja 2020 r. do 20 lipca 2020 r. (gdy przychody są niższe o co najmniej 50 proc.).

Przeniesienie straty

- Umożliwienie podatnikom podatku CIT i PIT, którzy ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, odliczenia straty poniesionej w 2020 r. od dochodu z działalności uzyskanego w 2019 r. – gdy w 2020 r. osiągną przychody niższe o co najmniej 50 proc. w porównaniu z 2019 r.

Odliczenie dotacji na walkę z epidemią

- Umożliwienie dokonania odliczenia od dochodu (przychodu) darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19 – odliczeniu będą podlegały darowizny pieniężne lub rzeczowe (w pełnej wysokości) przekazane podmiotom wykonującym działalność leczniczą, a także przekazane Agencji Rezerw Materiałowych oraz Centralnej Bazie Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych.

Złe długi

- Odstąpienie od stosowania w zakresie zaliczek na podatek PIT i CIT przepisów dot. tzw. złych długów wobec podatnika będącego dłużnikiem (gdy przychody są mniejsze o co najmniej 50 proc.).
- Wprowadzenie przepisów umożliwiających radom gminy:
  - wprowadzenie za część 2020 roku zwolnienia z podatku od nieruchomości wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19,
  - przedłużenie, w drodze zarządzenia organów wykonawczych, terminów płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r. – nie dłużej niż do 30 września tego roku.

Zawieszenie kontroli i postępowań podatkowych

- Wprowadzenie możliwości złożenia wniosku o zawieszenie trwającej kontroli/postępowania podatkowego z powodu ważnego interesu osobistego lub publicznego (ogólnokrajowy stan epidemii powinien być wystarczającą przesłanką).

Zwolnienia z opłat na ubezpieczenie społeczne

Odrębne przepisy umożliwiają samozatrudnionym oraz mikroprzedsiębiorcom, w dodatku do postanowień ogólnych, zwolnienie z obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne (w imieniu swoim oraz pracowników) przez okres trzech miesięcy. Aby skorzystać ze zwolnienia osoby takie muszą wykazać się określonym poziomem przychodów w tym okresie.

Odroczenia w realizacji niektórych obowiązków związanych z wprowadzeniem nowych procedur podatkowych.

Odroczenie niektórych obowiązków związanych z podatkami wynika głównie z problemów organizacyjnych i operacyjnych, jakie rodzi epidemia. Rząd uznał, że w tak szczególnym okresie nie powinny być wprowadzane nowe rozwiązania, w szczególności wymagające wprowadzania specjalnych procedur w firmach.

- Odroczenie wprowadzenia podatku od sprzedaży detalicznej do 1 stycznia 2021 r.
- Przesunięcie terminu stosowania nowej matrycy stawek VAT o 3 miesiące, tj. od 1 lipca 2020 r.
- Wydłużenie terminu na złożenie informacji o cenach transferowych do 30 września 2020 r.
- Wydłużenie terminu na złożenie zawiadomienia o dokonaniu zapłaty na rachunek niezamieszczony w wykazie podatników VAT z trzech do czternastu dni.
- Przesunięcie obowiązku składania nowego pliku JPK_VAT (deklaracja wraz z ewidencją) z 1 kwietnia na 1 lipca 2020 r. dla wszystkich podatników (podatnicy będą mogli dobrowolnie złożyć nowy JPK_VAT w maju 2020 r.).
- Przesunięcie o trzy miesiące terminu obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych.
- Przedłużenie terminów dot. schematów podatkowych, w tym zawieszenie rozpoczętych terminów, nie dłużej niż do 30 czerwca 2020 r.
- Umożliwienie ministrowi finansów określania w drodze rozporządzenia innych terminów m.in. przekazania danych, informacji, deklaracji, sprawozdań, raportów, zestawień, wniosków, składek, opłat oraz wpłat, jak również innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu określonych sprawozdań lub informacji w celu wsparcia podmiotów w wypełnianiu obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych w okresie stanu epidemicznego lub epidemii.

Zabezpieczenie miejsc pracy i dochodów pracowników

Ustawa wprowadza przepisy przewidujące zwolnienia podatkowe w związku z otrzymywaniem zasiłku przestoju dla przedsiębiorców i osób prowadzących działalność gospodarczą (zwolnienie do wysokości 80% płacy minimalnej) oraz dla osób rozliczających się na podstawie karty podatkowej lub opodatkowania ryczałtowego (do 50%). Ponadto zwiększono limity w niektórych zwolnieniach w podatku dochodowym od osób fizycznych (głównie z tytułu benefitów pracowniczych i dopłat). W odniesieniu do PIT termin składania rocznych deklaracji za rok 2019 to nadal 30 kwietnia, ale Ministerstwo Finansów potwierdziło, że osoby, które złożą deklarację najdalej miesiąc później, nie poniosą w związku z tym negatywnych konsekwencji.

Rozwiązania umożliwiające i usprawniające realizację zadań

Ustawa wprowadza szczególne środki zmniejszające poziom wymogów formalnych w odniesieniu do wykonywania czynności służbowych przez pracowników Krajowej Administracji Skarbowej a także umożliwia delegowanie kompetencji starszego personelu na osoby nieposiadające takich uprawnień.

Niezależnie od powyższych rozwiązań, zasady ogólne prawa podatkowego zawierają regulacje pozwalające na indywidualne składanie wniosków o odroczenie, rozłożenie na raty (a w skrajnych przypadkach nawet umorzenie) każdego zobowiązania podatkowego lub składki na ubezpieczenie społeczne, w oparciu o trudną sytuację danego podatnika. Zgodnie z przyjętymi środkami, podejście organów podatkowych oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do rozpatrywania indywidualnych wniosków powinno być obecnie mniej rygorystyczne w odniesieniu do przedsiębiorstw, które odczuwają negatywne skutki epidemii. Wprowadzono również rozwiązanie, aby w odniesieniu do wniosków opisanych powyżej nie miały zastosowania odsetki za zwłokę lub opłata administracyjna (4% wartości zadłużenia) mające normalnie zastosowanie do płatności rozłożonych w czasie.

Prawo zamówień publicznych

Ograniczenia w zastosowaniu prawa zamówień publicznych

Wejście w życie 1 kwietnia 2020 r. Ustawy o konkretnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz powodowanych przez nie sytuacji kryzysowych pozwoliło wprowadzić pewne szczególne zawieszenia w stosowaniu prawa zamówień publicznych i prawo budowlane.

- Wyłączenie Banku Gospodarstwa Krajowego z obowiązku stosowania prawa zamówień publicznych przy wdrażaniu instrumentów finansowych mających na celu niwelowanie skutków pandemii COVID-19 na działalność przedsiębiorstw.
- Do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań związanych z ustalaniem prawa lub wypłatą świadczenia postojowego nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

Zmiana umów o zamówienie publiczne i wyłączenie naliczania kar umownych

Projekt przewiduje zmiany w Prawie zamówień publicznych wprowadzając obowiązek wzajemnego informowania się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy, możliwości dokonania zmiany umowy, możliwość niedochodzenia należności, w tym kar umownych oraz zwolnienie z kar wynikających z ustawy o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, czy odstąpienie od dochodzenia należności.

Dwa główne rozwiązania:

- możliwość dokonania zmian w treści łączącej strony umowy, aby zapewnić realizację zamówienia i dostosowanie umowy do zmian warunków społeczno-gospodarczych wywołanych przez COVID-19,
- wyłączenie odpowiedzialności zamawiających, w tym zamawiających sektorowych, za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku odstąpienia od ustalenia i dochodzenia od wykonawców należności (np. kar umownych) lub dokonania zmiany umowy, na zasadach określonych w projekcie.

Urząd Zamówień Publicznych oświadczył, że w zaistniałym stanie zagrożenia epidemiologicznego wprowadzonym przez polski rząd, transmisja on-line z otwarcia ofert w sposób wystarczający realizuje zasadę, o której mowa w art. 86 ust. 2 prawa zamówień publicznych.

Terminy w obszarze zamówień publicznych

Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów w projektowanej ustawie nie dotyczy kontroli i postępowań wskazanych odpowiednio w dziale V rozdziale 3 oddziale 3 (Kontrola uprzednia zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej) oraz dziale VI rozdziale 2 (Środki ochrony prawnej – odwołanie) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

W tym zakresie Prezes Urzędu Zamówień Publicznych lub Prezes Krajowej Izby Odwoławczej w drodze odpowiednich zarządzeń mogą określić szczegółowe warunki organizacji pracy Krajowej Izby Odwoławczej oraz stosowane środki zapewniające bezpieczeństwo.

Garrigues, a multidisciplinary team of specialists facing COVID-19

The worldwide health alert triggered by coronavirus is generating a great deal of uncertainty among companies, affecting all aspects of their activity. Since the crisis took hold, Garrigues has been at the disposal of its clients, with multidisciplinary teams specializing in all practice areas in the countries in which it is present. These are also the teams responsible for supervising the contents of this Special section, in which we provide information on all legal developments in relation to the coronavirus crisis, on proposals made by social agents, agreements, decisions, orders, etc.; in short, all the relevant information which companies need to be aware of.

[Check our special section](#)

śledź nas:

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [YouTube](#)

© Garrigues 2020. All rights reserved.